

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118212871
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5118212871.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci manželky - navrhovateľky: Mgr. H. F., rod. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. C. XXXX/X, A., zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Kvetoslava Kolínová, s.r.o., so sídlom Národná 10, Žilina, IČO: 47 240 997 a manžela: Ing. Y. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. C. XXXX/X, A., zastúpeného Advokátskou kanceláriou AKSK, s.r.o. so sídlom Nám. SNP 15, Banská Bystrica, IČO: 36 859 711, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom: W. F. nar. XX. XX. XXXX a C. F., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, na čas po rozvode manželstva, na odvolanie manžela - otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 37P/225/2018-1138 zo dňa 12. apríla 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým manželstvo účastníkov rozviedol (I.), odvolaním nenapadnutom, p o n e c h á v a nedotknutý.

V ostatných častiach rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina po tom, čo rozviedol manželstvo účastníkov uzavreté dňa 20. 04. 2013, upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom W., nar. XX. XX. XXXX a k mal. C., nar. XX. XX. XXXX, tak ako to uviedol vo výrokovej časti svojho rozsudku. Pri rozhodovaní vo veci vychádzal z ust. § 23 ods. 1 - 3, § 24 ods. 1 - 5 a § 25 ods. 1 - 2, 4 Zákona o rodine, keď konštatoval, že rodičia sa ani napriek dlhotrvajúcemu konaniu nedokázali dohodnúť na úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Nevedia vzájomne komunikovať, ich vzťah je napätý, čo nepriaznivo vplýva aj na maloleté deti pochádzajúce z manželstva. Mal za to, že maloleté deti sú vo veku, keď je pre nich veľmi dôležitá stabilita výchovného prostredia, ktorú prakticky vytvorili rodičia, a preto nie je vhodné meniť výchovné prostredie formou striedavej starostlivosti. Vychádzal tu i zo znaleckého posudku znalca z odboru klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých Mgr. Miroslavy Švrlovej, v zmysle ktorého prípadná zmena spôsobu zabezpečovania starostlivosti formou striedavej osobnej starostlivosti by bola ďalšou emočnou záťažou pre maloleté deti a ich schopnosť adaptácie. Svoje úvahy pri hodnotení dokazovania prvoinštančný súd zdôvodnil v tejto časti v bodoch 13. až 32. dôvodov napadnutého rozsudku, kde zároveň rešpektoval názor znalkyne a prihliadajúc na záujmy maloletých detí upravil styk otca v takom rozsahu, aby sa mohol podieľať na výchove maloletých detí. Pri úprave výživného súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď prihliadol na možnosti a schopnosti obidvoch rodičov, ako aj na potreby maloletých detí. Otec ako manažér dosahuje v zamestnaní priemerný príjem 1 500,- eur mesačne, je vlastníkom viacerých

nehnutelností, tak ako súd popísal v bodoch 47. až 48. dôvodov napadnutého rozhodnutia, pričom v období od 09/2017 do 06/2018 prispieval na deti dobrovoľné výživné 200,- eur mesačne na každé dieťa a v mesiacoch 07/2018 až 08/2018 prispel na výživu matky 100,- eur mesačne. Súd taktiež prihliadol na aktuálne pomery matky, ktorá v trvalom pracovnom pomere dosahuje príjem 580,- eur v hrubom, bývanie si v súčasnosti zabezpečuje prenájmom dvojizbového bytu v M. W. U., kde mesačne platí 222,- eur. S prihliadnutím na všetky tieto skutočnosti potom súd prvej inštancie dospel k záveru, že výživné vo výške 225,- eur mesačne na každé dieťa postačuje na pokrytie základných potrieb detí v súčasnosti a prihliadajúc na majetkové pomery otca zaviazal ho zároveň prispievať na tvorbu úspor detí 50,- eur mesačne na každé dieťa. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie otec maloletých detí. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom zmeniť tak, že deti budú zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti od pondelka nepárneho týždňa od 15,30 hod. do nasledujúceho pondelka párneho týždňa do 08,00 hod. s výnimkou vianočných, jarných, veľkonočných a letných prázdnin. Matka podľa jeho návrhu by mala zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti od pondelka párneho týždňa od 15,30 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho týždňa do 08,00 hod. taktiež s výnimkou prázdnin. Na výživu detí bol ochotný prispievať pre maloletého C. a maloletú W. sumou 80,- eur mesačne na každé dieťa. Zároveň navrhol súdu osobitnú úpravu starostlivosti o deti počas letných, zimných, veľkonočných a jarných prázdnin, tak ako to podrobne uviedol v písomnom podaní odvolania. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru nesprávne vyhodnotil dokazovanie, čo napokon viedlo i k nesprávnemu záveru týkajúcemu sa otázky striedavej starostlivosti. Do istej miery je možné súhlasiť s tým, že podmienkou realizácie striedavej starostlivosti je dobrá komunikácia medzi rodičmi, na druhej strane však nemožno vylúčiť zverenie detí do striedavej starostlivosti, ak zlá komunikácia je spôsobovaná jedným z rodičov. V takomto prípade by totiž ktorýkoľvek rodič, ktorý nesúhlasí so striedavou starostlivosťou, v ktoromkoľvek súdnom konaní dokázal veľmi jednoducho a veľmi efektívne zmaniť možnosť zverenia detí do striedavej starostlivosti. Pokiaľ aj medzi rodičmi nie je ideálna komunikácia, je podľa jeho názoru stále na takej úrovni, ktorá striedavú starostlivosť nevyklučuje. Podmienka bezkonfliktnej komunikácie nie je ani zákonnou podmienkou zverenia detí do striedavej starostlivosti a nevyplýva ani z kontextu Zákona o rodine. Nemožno súhlasiť ani s názorom súdu, že by striedavá starostlivosť nemala byť uprednostňovaná pred primárnou formou výchovy, tak ako to uviedol súd, napriek tomu, že aktuálna súdna prax je práve opačného názoru, a to, že striedavá osobná starostlivosť by síce nemal byť automatickým riešením, ale v princípe by sa mala použiť vždy tam, kde jej nebránia neprekonateľné prekážky. V riešenom prípade súd takéto prekážky striedavej starostlivosti neidentifikoval a napriek tomu aktuálnu súdnu prax neakceptoval. Nesprávne postupoval súd pri určení výšky výživného, keď nesprávne podľa jeho názoru vyhodnotil majetkové pomery na strane otca. Pri svojom rozhodovaní vychádzal len z majetkových pomerov otca, napriek tomu, že obaja rodičia si musia plniť svoje vyživovacie povinnosti a nezohľadňoval to, že aj matka je vysokoškolsky vzdelaná, dosiahla vysokoškolské ekonomické vzdelanie 2. stupňa, pred dvomi rokmi si urobila akreditovaný kurz podvojného účtovníctva a mzdy s tým, že v tomto odbore aj pracuje, a teda má možnosť dosahovať aj vyšší príjem. Určite nie je nutné, aby matka pracovala za necelých 450,- eur v čistom, keď má možnosti, aj schopnosti zarobiť viac. K časti výdavkov na maloleté deti konštatoval, že bežné priemerné výdavky detí vo veku maloletých detí sú okolo 200,- eur mesačne, pričom zároveň ale konštatuje, že majú aj nadpriemerné potreby, ktoré však nijako bližšie nie sú špecifikované a ostalo to len v rovine nepreukázaného a nezdôvodneného tvrdenia, čo robí rozsudok minimálne v tejto časti nepreskúmateľným. Otec súhlasí s tým, že výdavky detí sa priemerne pohybujú na úrovni 200,- eur mesačne, ale nemá vedomosť o tom, že by maloleté deti mali mať v porovnaní s inými deťmi v ich veku nadpriemerné potreby, ktoré ani súd, ako je už i vyššie uvedené, nekonkretizoval. Aj keď má záujem deťom prispievať na sporenie, mal za to, že finančné prostriedky ukladať na bežný účet postupom času strácajú hodnotu a v čase, keď budú mať maloleté deti našetrené, suma môže mať hodnotu 2 - 3 priemerných mesačných príjmov, čiže nepôjde o sumu, ktorá by deťom významne pomohla pri budovaní samostatného života, či v ďalšom vzdelávaní a zároveň ide o sumu, na použitie ktorej je v prípade potreby potrebný súhlas súdu, čo je značne nepružné.

3. Matka vo svojom vyjadrení prostredníctvom právnej zástupkyne žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v napadnutých častiach potvrdiť. Odvolanie otca podľa jej názoru neobsahuje žiadne

nové skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevyporiadal a ktoré by boli spôsobilé zmeniť jeho závery. Opätovne poukazovala na konkrétne prípady, kedy medzi rodičmi dochádzalo ku konfliktom v oblasti starostlivosti o maloleté deti. Mala za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil i závery znaleckého dokazovania s prihliadnutím na výpoveď súdnej znalkyne na pojednávaní, pričom otec vo svojom odvolaní poukazuje len na niektoré časti bez toho, aby celý znalecký posudok vyhodnotil komplexne. Pomery otca umožňujú prispievať mesačne na výživu maloletých detí v súdom určenej výške, ako aj na tvorbu úspor, k čomu súd podal jasné a zrozumiteľné odôvodnenie vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Tvrdenia otca v odvolaní nemajú oporu v súdnom spise, ani pokiaľ ide o pracovné možnosti matky, keď v tomto smere nepredložil, ani neoznačil žiaden dôkaz, čo preukazuje len pretrvávajúcu nevraživosť otca voči matke.

4. Kolízny opatrovník sa bližšie k podanému odvolaniu nevyjadril. Súhlasil s tým, aby odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

5. Krajská prokuratúra v Žiline, ktorá prebrala vstup do konania od okresnej prokuratúry vo svojom vyjadrení navrhovala odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Záver okresného súdu, že pokiaľ by návrhom otca vyhovel, neprimeraným spôsobom by opakovane zvýšil adaptačnú záťaž maloletých detí, podľa jej názoru zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Za opodstatnenú tunajšia prokuratúra považuje aj argumentáciu okresného súdu v tom zmysle, že nemožno predvídať vývoj osobnosti dieťaťa, a teda nemožno upraviť osobnú starostlivosť do budúcnosti o polroka až jeden rok. Mala za to, že rozhodnutie súdu zodpovedá záverom dokazovania, okrem iného tiež znaleckému posudku znalkyne Ing. Miroslavy Švrlovej, ako aj výsluchu znalkyne na pojednávaní. Vo vypracovanom znaleckom posudku znalkyňa poukazovala na nevyhnutnosť postupnej adaptácie detí, pričom zmena spôsobu zabezpečenia starostlivosti formou striedavej starostlivosti predstavuje ďalšiu emočnú záťaž pre dieťa a jeho schopnosť adaptácie.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s podrobnými dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany otca neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

8. Pri úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom súd v prvom rade prihliada na záujmy maloletých detí. Ako vyplynulo v priebehu celého konania (i z vyjadrení rodičov v priebehu odvolacieho konania), medzi rodičmi dochádza neustále k nezhodám (konfliktom) v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o maloleté deti. Ani počas dlhotrvajúceho konania nedošlo k úprave vzájomných vzťahov a táto situácia i podľa názoru odvolacieho súdu nepriaznivo vplyva na vývoj maloletých detí.

9. Za takéhoto stavu potom i súd prvej inštancie postupoval správne, keď prihliadajúc na záujmy maloletých detí a ich zdravý vývoj akceptoval pretrvávajúci stav a deti zveril do osobnej starostlivosti matke. V tomto smere správne vyhodnotil i výsledky dokazovania, keď prihliadol na závery znaleckého dokazovania, podľa ktorého zmena doterajšieho spôsobu zabezpečenia starostlivosti formou striedavej starostlivosti by predstavovala len ďalšiu emočnú záťaž pre deti a ich schopnosť adaptácie. Otec má možnosť vplývať na výchovu detí, keď v bežnom roku je styk upravený v každom týždni, ako aj počas školských prázdnin, tak ako to upravil súd prvej inštancie vo výrokovej časti svojho rozsudku, čo je i podľa názoru odvolacieho súdu v súčasnej dobe vzhľadom na pretrvávajúcu situáciu dostatočná doba na postupnú adaptáciu detí a prípadnú ďalšiu úpravu, na ktorej by sa mali v prvom rade dohodnúť v budúcnosti rodičia. Mali by si totiž uvedomiť, že ich nezodpovedný prístup k výchove maloletých detí môže mať v budúcnosti nepriaznivý vplyv na vývoj osobnosti. Rozvodom manželstva ani jeden z manželov neprestáva byť rodičom detí a k tomu by mali byť deti zo strany rodičov vedené.

10. Nemožno súhlasiť s názorom otca v tom, že jediným dôvodom pre nevyhovenie jeho návrhu na zverenie detí do osobnej starostlivosti bola zlá komunikácia zo strany rodičov, lebo tak ako to vyplýva i z dôvodov rozhodnutia prvoinstančného súdu, v prvom rade prihliadal na adaptačnú schopnosť maloletých

detí v súčasnosti, s ktorými dôvodmi sa i odvolací súd stotožnil, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

11. Správne postupoval súd prvej inštancie i pri rozhodovaní o výživnom, keď vyhodnotil majetkové pomery na strane všetkých účastníkov konania, tak ako to uviedol v bodoch 47. a nasl. dôvodov, a preto i v tejto časti odvolací súd jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

12. V situácii, keď zákonná úprava v ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine ukladá každému z rodičov bez ohľadu na jeho schopnosti (a to aj rodičovi, ktorý je objektívne bez akéhokoľvek príjmu) prispievať na nezaopatrené dieťa (t. j. aj na dieťa bezprostredne po narodení) sumu zodpovedajúcu 30 % životného minima, možno považovať i výživné vo výške 225,- eur na deti vo veku 7,5 a 6 rokov len za výživné, ktoré pokryje zabezpečenie základných životných potrieb maloletých detí. Nepochybne je v každom konkrétnom prípade potrebné skúmať i možnosti a schopnosti povinného rodiča, ktoré súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia správne vyhodnotil.

13. Pokiaľ otec poukazoval na neúčelnosť sporenia maloletým deťom v súvislosti s infláciou a pod., na túto okolnosť nemohol ani odvolací súd prihliadnuť, keďže zákonná úprava neumožňuje riešiť situáciu iným spôsobom, než ako ju upravil súd prvej inštancie.

14. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP s použitím ust. § 52 CMP a priznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).